

Lassan ez már ezüstlakodalom

A Dunának nem pártjai, hanem partjai vannak – ezt vallja **Babos Attila**, a Szigetközi Fejlesztési Tanács elnöke is. Az elmúlt, lassan huszonnégy év ugyanakkor azt is bebizonyította, hogy a pártok nem tudtak, nem mertek mit kezdeni Szigetközzel. Most majd talán igen, hisz soha ilyen közel nem voltunk ahhoz, hogy a szlovákokkal megállapodjunk. Lesz közös koccintás?

**SUDÁR
ÁGNES**

– Hány éves volt, amikor a Duna elterelése megtörtént?

– Harmincöt.

– Az akkori fejevel el tudta képzelni, hogy huszonhárom évvel később itt tartunk?

– Nem.

– Jobbra vagy rosszabbra számított?

– Sokkal, de sokkal jobbra. Nem hittem, hogy egy ekkora tragédiát ennyi ideig nem sikerül orvosolni.

– Mennyi idő telt el a Duna 1992-es elterelése után, amikor ezt az illúziót végleg elengedte?

– Nem dátumszerűen emlékszem a pillanatra, de az illúziót akkor veszítettem el, amikor a megoldást sürgető szakemberek javaslatai helyett jöttek a blódnél blódebb ötletek. Persze ezek nem tőlük származtak, hanem azoktól, akik az elterelés veszélyét is bagatellizálták.

– Melyik volt ön szerint a legabszurdabb ötlet?

– Hogy a Mosoni-Dunából töltsék fel a hullámteret. Illetve a szivattyús megoldás. Ez utóbbit csak azután hagyták abba, amikor

már több ezer liter gázolajat elpöfkeltek a Szigetközben. Ezt semmi sem tudja felülmúlni.

– Kin, pontosabban kiken csúszott el az egész?

– A legfőbb baj az volt, hogy Bős-Nagymarost a kommunizmus legfőbb vívmányának tartották, s ezért félt mindenki hozzányúlni.

– De a rendszerváltás után hol volt a politika?

– Sehol. Egyik éra sem merete megoldani a problémát. Különség legfeljebb a kommunikációjukban volt – de azzal sem mentünk előbbre, csak más-más szavakkal próbálták lenyugtatni minket.

A zöldek irányítottak

– A félelem, a felelősség elhárítása... vagy mi volt a közös pont a kormányzatok között?

– A fővárosi zöldek voltak a közös pont. A politika csak 2010-ben találta meg a szakmát, addig a zöldek voltak az irányadók ebben a kérdésben.

– Kire haragszik a legjobban?

– Nem harag ez. A tudományos akadémián tartott mostani fórumon (erről szerdai lapszámunkban részletesen olvashatnak – a szerk.) az egyik kérdező azt mondta nekem, érzi a szigetköziek részéről a gyűlöletet. Én erre azt

„Nem létezik, hogy nem sikerül, sikerülnie kell. A konferenciára százan jöttek el a Szigetközből. Ehhez kellett az önk aláírásgyűjtése is, ami ismét felrázta az ittenieket. Ismét hinni kezdett az is, aki már-már feladta. Babos Attila

Az utolsó mohikánnak, vagyis olyan szigetközi polgármesternek vallja magát Babos Attila, aki a kilencvenes évektől betölti posztját; látja, látja, mi történt a Dunával ez idő alatt. Fotó, címlapfotó: H. Baranyai Edina

mondtam; a Szigetközben rendes emberek élnek, nem gyűlölünk senkit, csak tudni szeretnénk végre, kinek higgyünk és kinek ne. Minket egyszer lehet becsapni.

– *Ki csapta be önöket a legjobban, melyik pofon fáj a legjobban?*

– A legnagyobb pofont 1992-ben megkaptuk, amikor a sok „szakértői” kábítás után nem döntött össze a „papírtigris”, a Dunát igenis elterelték, a csapatot pedig a szlovákoknál hagytuk.

– *Ön szerint hányan élhettek meg azóta a Szigetköz ügyéből?*

– Sokan. A tudományos akadémián nem bírtam ki, hogy szóvá ne tegyem: az a zöldszervezet, amely mást nem tett, mint minden tervünk és kezdeményezésünk ellen ment, azt nehezményezi, hogy nem kutathatja tovább a Szigetközt. Mi az elmúlt húsz évből egyetlen vizsgálatukról, annak eredményéről sem tudunk. Én biztosan nem láttam ilyet, azt gyanítom, a vízügyes kollégák sem. Azt tudjuk – pontosabban sejtjük –, hogy mennyiért kutakodtak. Ezért üdvözljük a kormány döntését, hogy ezt a csapatot legalább elzárta.

– *Ön találkozott azért valaha is zöldszakértővel a Duna-parton?*

– Nem.

– *Az a helyi legenda igaz, hogy az egyik országosan ismert környezetvédő eltévedt a Szigetközben, rossz helyen kereste a Dunát?*

– Bármilyen előfordulhat. Nézze, sokkal könnyebb egy budapesti irodaházból beszélni, mint itt megjelenni.

– *Ha akarnának, jöhetnének?*

– Persze, mi számos alkalommal meghívtuk őket. Soha nem jöttek el. Azzal az álláspontjakkal nem tudtam, nem tudok azonosulni, hogy mi bármit találtak ki, ők alaptól támadták. Nem jó, mondták. De tudsz jobbat? Nem. Legutóbb azt mondták nekem, hogy olyan helynek a rehabilitációjáról beszélünk, ahol nem élnek emberek. Én erre azt válaszoltam, hogy amikor reggel elindultam Budapestre, még láttam embereket a faluban, s nagyon remélem, hogy mire visszaérek, szintén maradnak...

– *Általában hány perc alatt húzzák fel önt, ahogy most is?*

– Van, akit ha meglátok, szinte azonnal. Nézze, én kertészmérnök vagyok, s minden, Szigetközzel kapcsolatos hozzászólásnál tisztázom, hogy nem vagyok szakember, csak egy egyszerű falusi polgármester, aki a Szigetközben él, s el tudja mondani, mit látott, mit tapasztalt. Ezzel szemben egy író, egy festő, egy költő olyan szinten tekinti magát szakértőnek, ami számomra érthetetlen. Ehhez mi kell?

– *Kellő magabiztosság.*

– Nekem más szó jut eszembe. Inkább pofátlanság. Ez inkorrekt.

Most sikerülnie kell

– *Ha önkritikus, mit mond, önök hol rontották el? Miért nem volt elég súlya a szigetköziek hangjának?*

– Jelen pillanatban nem tudom megmondani, miért nem jutott el a hangunk kellő magasságokba. De igaz, hogy így volt. A probléma ott kezdődött, hogy szitokszóvá vált a fenékküszöb. Pedig ha az nincs, a Szigetköz legszebb része – Dunakilitinél – sem maradhatott volna meg. De nem lenne most víz az Árvai-zárásnál, Patkányosnál... sem. Kétszer mehettem végig a vízügyesekkel az ismét vízzel teli ágakban. Nem is tagadom, az első utat megkönnyeztem. Olyan látvány fogadott...

– *Mint régen.*

– Igen. S még ezt a pályázatot is próbálták késleltetni. Aki azt mondja, hogy rossz dolog született végül, az hazudik.

– *Most, 2016 januárjában megéri jósolni, tippelni, hogy az év végéig megállapodunk-e a szlovákokkal?*

– Csak reménykedni tudok, de a keddi konferencia után azt ki merem jelenteni, hogy ennyire közel még nem voltunk a megállapodáshoz. Érzem a kormányzati szándékot, hogy a lehető legtöbb vízhozamot szerezzük meg a szlovákoktól, emellé pedig olyan műszaki megoldást csatoljunk, amelyet a szigetköziek is szeretnének. Mert változatlanul igaz, hogy a fele vízhozam kevés. Tovább nem húzhatjuk az időt, las-

san az ezüstlakodalomhoz érünk. Remélem, az aranylakodalmat nem várjuk meg, s nem kutatgattunk még húsz évig...

– *A sok dunai kormánybiztos közül ki volt az, akinél azt érezték, hogy végre valaki olyat neveztek ki, aki érti, tudja, mit csinál?*

– A mostaninál, Baranyai Gábornál érzem, hogy Szigetköz-párti. És hallgat a szakmára.

– *É ha mégsem sikerül, mi lesz ezután?*

– Elsőm magam. De nem létezik, hogy nem sikerül, sikerülnie kell. A konferenciára százan jöttek el a Szigetközből. Ehhez kellett az önkormányzat felhívása is, ami ismét felrázta az ittenieket. Ismét hinni kezdett az is, aki már-már feladta.

A víz illata

– *A Dunában mit szeret a legjobban?*

– Imádom a vizet! Imádom vízen lenni. Az illatát. A napsütést. A madarak csicsérgését. Gyönyörű. A folyó bentről egészen más.

– *Meg tudja fogalmazni, mi az, ami elveszett 1992 októberében?*

– A mai napig nem értem, miért kellett nekünk ezt meglépni. Most is azt vallom, hogy ha ez a Szlovákoknak komoly gazdasági, turisztikai lehetőség volt, akkor nekünk is az lett volna. Itt volt a kezünkben a lehetőség, de elengedtük.

– *Lefordítom: az illúzió veszett el, hogy legalább a jót nem hagyjuk.*

– Sokszor eszembe jut, hogy miért vagyunk mindig a vesztes oldalon?

– *Nekem ebből még nagyobb tanulság, hogy amikor a vesztes oldalon vagyunk, mi még akkor is két térfélen játszunk – egymás ellen.*

– Ez igaz. S mehetünk még százszor Hágába, akkor is annyi vizet kapunk, amennyi a szlovákoknak már nem kell. A csapat náluk van, s ők nem ellenségei saját maguknak.

– *Azt el tudja képzelni, hogy ha ezt a meccset egyszer lefűjják, egy asztalhoz tud ülni mindenki, s fátlyat borít a „huszoniksz” év háborúskodásaira?*

– Látja, ez jó kérdés. Én meghívnék mindenkit, azt nem tudom, hányan jönnének el. ■